

SLOVENSKI NAROD.

Knjaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 3 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopen petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se involé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bla govolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Limance.

(Prosto po sobotnem „Slovencu“.)

Klerikalna stranka na Slovenskem trpi na isti bolezn, kakor klerikalne stranke pri drugih narodih. Njen program je prav za prav le nekaj splošnih fraz o veri, katero pa smatrajo klerikalci le za sredstvo, držati ljudstvo v sužnosti.

A ravno ta splošnost jim je prav, ker lahko vse obljubujejo, a ničesar ne izpolnijo. Kmetom se je klerikalizem laga, da jim bo pomagal do bogastva, in da ne bo več kmetški denar romal v mesta, meščanom se pa sedaj laže, da se bo potegoval za njih gospodarske koristi. Bil je pač obema enako — odkritosrčen. Klerikalci so morali povsod večkrat prenavljati svoje ime in svoj program.

Tako se prelevljajo tudi naši klerikalci. Na Dunaju so konservativci in ponižni služabniki kmetu in meščanu sovražnih fevdalcev in velekapitalistov, v mestih se igrajo krščanske socialiste, a da bi pa preslepili kmete, izigrati se hočejo pri prihodnjih deželnozbornih volitvah kot kmečka stranka. Že pri zadnjih volitvah so kmete s tem preslepili. Zadnji trenotek so blagoslovili in neblagoslovili klerikalni agitatorji po cerkvah in oštarijah obljubovali, da bodo v prihodnje vedno same kmete kandidirali. Kmetom so razkrivali dotlej neznane klerikalne zasluge za kmetški stan in — to je bilo glavno — zabavljali na meščane in na kapital, dasi je klerikalizem največji in najpožrešnji kapitalist. Kopirali so malovrednega patra Stojalowskega in pijanega Szajerja ter njih organizacijo, ki tudi nič drugega ne delata, nego samo zabavljata na vse tiste, ki jima nočejo polniti žepov.

Sedaj hočejo to kopijo izvesti dalje. Po deželi v konsumna društva in klerikalne posojilnice zaprejeni kmet se zdi klerikalcem že tako gotov, da se hočejo brez skrbi za svoje kmetške pozicije konstituirati kot meščanska stranka. Ne vemo, če se jim bo račun na kmetih obnesel, a to vemo, da tam, kjer je meščan količnik poučen o klerikalstvu, bo vedel odgovoriti klerikalcem po njih zaslugah.

Predzno je res, da se upajo močje, ki kmetški stan tako zaničujejo, da mu odrekaajo celo človeško pamet, tako da mora duhovnik zanj misliti, da se upajo ti močje nastopati kot kmečki prijatelji. Neobhodno potrebno je torej, da naši somišljeniki po shodih in v društvi poučujejo ljudstvo, kaj jim je dala klerikalna stranka.

Liberalizem je osvobodil kmeta tlake in desetine in ga napravil ravnopravnega državljan. Prej, dokler je imel klerikalizem vso moč v rokah, se je s kmeti delalo kakor z živino. Sedaj se klerikalci trudijo, da bi zatrli liberalizem in pridobili vsaj nekaj nekdanjih pravic. Klerikalci delajo na to, da bi kmete spravili na nič, da bi vsi kmetje postali le dninarji in hlapci, in zato kupujejo kar na debelo grajščine in posestva. Klerikalizem je v gospodarskem pogledu kapitalizem in si z ljudskim denarjem baše žepce. Cerkev ima v naši državi okrog 1500 milijonov kron premoženja. Dohodkov ima na leto 60 milijonov kron. Vsako leto si prihrani in pridobi novih 15 do 20 milijonov, ne da pa iz rok nobenega krajcarja, pač pa so se znali klerikalci osvoboditi vseh davkov ali pa so državo goljufali zanje, kakor pri prispevkih za verski zaklad. V zadnjih šestih letih je katoliška cerkev snedla okrog 7000 kmetških premoženj. In taci pojasnili o prijateljstvu klerikalcev za kmeta se da navesti še na tisoče. Klerikalci sanjajo o tem, da dobe sami v deželnem zboru večino, da bi kmetško ljudstvo popolnoma dobili v pest.

V zadnjih letih niso imeli klerikalci v deželnem zboru prav nobene veljave in tudi delali niso nič. Vse, kar se je storilo, je zasluga liberalcev. Klerikalci so bili v dež. zboru peto kolo.

Klerikalci hočejo z deželnim denarjem rešiti svojo ožlindrano in popolnoma banerotno organizacijo. Zmagati hočejo v dež. zbor zato, da bi z deželnim denarjem pokrili, kar so vsled slabega gospodarstva napravili pri kmetških posojilnicah in gospodarskih zadrukah. Klerikalci so tudi s sleparijo in goljufijo hoteli uničiti c. kr. kmetijsko družbo, da bi ne mogla kmetu koristiti, in da bi pobrali njen denar. Kranjski klerikalci tudi hočejo kmeta molziti v

nesreči, kadar pogori. Deželni zbor je naročil deželnemu odborniku Povšetu, naj takoj izdela vse kar treba, da se ustanovi deželna zavarovalnica, ki bi bila kmetom pomagala, a Povše tega nalašč ni storil, in sicer po naročilu duhovniške stranke, pač pa so klerikalci ustanovili svojo „Vzajemno zavarovalnico“, ki stoji na tako šibkih nogah, da mora propasti.

Kranjski klerikalci kakor stekli psi napadajo vsakega poštenega moža, ki hoče ljudstvu koristno delati ter mu v klerikalnem „Slovencu“ in v „Dihurju“ krađejo čast. „Slovenec“ in „Dihur“ sta bila zaradi častikraje že neštivilnokrat obojena. Celo katoliški duhovniki morajo pred njima iskati varstva pri sodnji. Vsa koristna ljudska društva so že umazali s svojim obrekovanjem.

Klerikalizem je gojil in goji še danes pri nas oduševstvo. Kdo ga ne pozna tistega klerikalnega prvaka, ki je imel intabuliranih 36 odstotkov? Klerikalizem je kriv, da je na tisoče kmetških posestev prišlo na boben. In sedaj, ko bje klerikalizem odločilen boj proti kmetškemu stanu — sedaj naj bi kmetje volili zastopnike te, za poljedelstvo pogubne stranke!

Tudi vera zahteva, da kmet odslavi klerikalce, in da se postavi na lastne noge. Klerikalci zlorabljajo vero in skrunijo cerkve ter s tem sveto vero ponižujejo in v prah teptajo.

Tudi morala zahteva, da se odstranijo klerikalci. Ne samo, ker so klerikalci v političnem oziru najnemoralnejša stranka na svetu, ampak ker kvarijo tudi dobro in pošteno ljudstvo v нравnem oziru. Koliko nečistosti uganjajo ti ljudje, koliko oskrunjevanja! Koliko žen in deklet so že zapeljali v greh in zastrupili tako življenje celih rodbin! Vse to silno škoduje нравnosti in vzvišeni veri.

Proti klerikalnim prizadevanjem, ukleniti kmetško ljudstvo zopet v klerikalni jarem, morajo v prvi vrsti nastopiti močje, ki so že izkušeni v gospodarski organizaciji, ter poučevati ljudstvo. Posebno na Dolenjskem in Notranjskem morajo naši somišljeniki napeti vse moči, da obvarujejo ljudstvo pred zapeljivci.

V Ljubljani, 11. junija.

Državni zbor zaključen.

V današnji seji gospodske zbornice je bilo državnozbornsko zasedanje zaključeno. Priznati treba, da je bilo zadnje zasedanje jako plodovito, ter da je parlament dognal nekaj gospodarsko posebno važnih in koristnosnih predlog, ki bodo trajnega pomena za vso državo. Koerberju in razmeram, ki so nastale vsled obstrukcijske dobe, se je posrečilo končno vendar-le pripraviti državni zbor do dela ter tako rešiti parlamentarizem prav ob robu propada. Državni zbor in gospodska zbornica sta delovala zadnje tedne skoraj noč in dan, da sta dognala vsaj najvažnejše stvari, predno se parlament zaključi ter odide večina čeških in nemških poslancev v Prago k sprejemu cesarja-kralja. Nemci so poskrbeli, da bode sprejem tudi nemški. Praški župan mora na pritisk od zgoraj govoriti nekaj stavkov tudi nemški, in cesar se udeleži predstave v nemškem gledališču. Že danes pa trobijo nemški listi v svet, da bo videl cesar v Pragi mnogo črno-rudeče-zlatih zastav!

Zveza balkanskih držav.

„Peterburskija Vjedomosti“ se bavijo z vprašanjem, ali je zveza balkanskih držav možna ali, ne ter prihajajo do zaključka, da je taka zveza možna pod gotovimi pogoji. Zlasti pa bi morala v zvezi biti tudi vlast, ki bi mogla držati centrifugalne moči posameznih delov te federacije v gotovih mejah. Ali bi bila taka federacija trajna, je težko reči, gotovo pa bi bila vsaj začasno balkanskim narodom zelo koristna. Balkanska zveza je možna, ako se odpovedo državice reševanju svojih privatnih, a za celoto nevarnih vprašanj, ki se bodo rešila, kadar ne bo zunanjih nevarnosti.

Maroko in Francija.

„Eclair“ poroča, da prevzame Francija nad Marokom protektorat. To je uspeh operacij generalov Servièresa in Risbourga, ki sta zasedla oaze Tuat ter prodrla daleč v Maroko. Sultan Abdul Aziz se je sicer potezal za pomoč Anglije proti naraščajočemu vplivu in protidvigajoči se sili Francije, a brez uspeha. Anglija ima radi vojne z Buri docela zvezane roke. Ker se temu

LISTEK.

Delo.

Roman, spisal Emile Zola.

Drugi apostel je dovršil svoje delo. Prvi, Matej, je oznanjal novo dobo, ki nastane za človeštvo v plodovitosti, drugi blagovestnik pa oznanja raj na zemlji, katera ustvari delo. Stem je končan drugi del Zolove tetralogije: „Fécondité“, „Travail“, „Vérité“, „Justice“.

Pierre Froment, duhovnik, ki smo ga srečali že v romanu „Lourdes“, kateri pa je pozneje, v „Parisu“ začel dvomiti nad verskimi resnicami, kateremu se je studila hinavščina, ki jo je moral kazati nasproti ljudem, in se končno srečno oženil z rejenko svojega brata, ima štiri sinove, nositelje evangelijev Zole.

Luka je Pierrov drugi sin.

Luka ima prijatelja Jourdaina v malem industrijskem mestu Beaulieu. Jourdain je čudovito učen in še bolj ukažen mož; podedoval je veliko tovarno, toda rajši sedi v svoji sobici pri eksperimentih, nego bi se brigal za tovarno, ki je urejena še po starem. Že jo hoče prodati, toda inženér Luka

Froment mu to odsvetuje. Luka si izprosi pri Jourdainu ustanovno glavnico in začne z delom.

Ustvariti hoče socialistično državo, oziroma pokrajino po Fourierju. Toda premagati mora ovire, ki so skoro nepremagljive. Delavci ne zaupajo njegovim poskusom, meščanstvo se upira z vsemi silami združništvu, ravnatelj sosednje tovarne z železnino, Delaveau, pa mu jemlje delavce. Skrajno pohotna Delaveaujeva žena naščuva celo delavca Raguja proti Luki, da ga rani smrtno nevarno. — Toda kri mora teči — sicer ni Luka mučenik, prestvaritelj sveta, apostelj novega življenja. Že hoče obupati, ko vidi, da ga zapuščajo delavci, ki so pa po Fourierjevem načinu deležni dobička vseh šefovih podjetij, kajti rajši hočejo živeti v blatu, napiti se po delu in zopet drugi dan delati kot topa živina, dokler ne pride vno- vič čas pijače, pohotnosti po temnih ulicah z zapeljanimi dekleti in čas spanja v pijanosti.

Jourdain s svojo neumorno vztrajnostjo pa odvrne Luko od obupnega sklepa. S podvojeno močjo se poprime Luka svoje naloge, in sadovi se začno kmalu kazati. Čudovito se razvija združna naselbina, hišica raste za hišico; v njih pa sta-

nujejo srečni delavci, vsaka družina je v svoji hiši. Delo izgublja polagoma svojo težavnost, ker dela vsakdo le ono, kar ga veseli. Nič več ni potrebno osemurnega dela, da živi vsa zadruga v obilici in zadovoljnosti; že zadostujejo samo štiri ure truda, končno celo dve uri. V šoli se ne napenjajo otroci več po cele dneve z učenjem neprijetnih stvari. Vsakemu je dana prilika, da se izobrazi v stroki, ki ga veseli, zraven se pa duševno delo vedno me-njava s telesnim.

Meščani se morajo ločiti od svojega staromodnega prepričanja, in se približati asociaciji; sosedna tovarna je tudi uničena. Izdelovala je topove. Toda kdo misli v dobi raja na zemlji na orožje; plug, železni tiri, stroji — to so potrebe nove dobe. Pred-sodki se izgubljajo, hčere bogatih meščanov ljubijo delavce v Creheriji in se može z njimi. Cerkev postaja prazna, vstrajni žup-nik mašuje sam sebi, dokler se ne zgrudi pri duhovnem opravilu in celo poslopje nanj, ker cerkve ni popravljali nihče več.

Zadruga se širi, objemlje sosedne kmete, sosedna mesta, deželo, državo — svet.

Zola je uredil z „Delom“ novo „uto-pijo“. Optimizem Zolov se čuti tudi pri

vsem njegovem zadnjem delu. Delo in ljubezen polnita roman; nobene disharmonije ni več v novem svetu. Luka sam vzame za ženo od Raguja zapeljano delavko, čeprav ga ljubita bogata sestra Jourdainova in slaba žena sosedna tovarnarja. Ali v bodoči socialistični državi ne sme biti prostora ljubosumnosti; zato drugi dve prostovoljno odstopita in sta mu le iz srca udani prijateljici do groba.

Otroci se seznanjajo instinktivno; že v otroških letih spozna vsakdo svojo bodočo nevesto in bodočo ženo; oba spola živita skupaj doma, v šoli, na polju pri delu ali v tovarni. Nobene skrivnosti ni več med njima.

Iz tega naravnega položaja se razvija nov rod, svoboden dvomov in predsodkov, živeč le naravni, moralni ljubezni in delu, katero posvečuje ljubezen.

Roman Zole je menda slika bodočih stoletij... Ali pa obvelja res kdaj Fourier s svojimi v romanu praktički uveljavljenimi idejami? Ali bo ljudstvo s svojimi trdnimi vcepjenimi in prirojenimi predsodki, ki se ne dajo iztrebiti stoletja in stoletja, res kdaj zmoglo, ustvariti raj na zemlji?

Pesnik-idealist ga nam pač more!

Z. Ž.

protektoratu ne upira Nemčija, ne imponira Franciji odpor Španije, ki dobi pač malo odškodnino. Tako pride Maroko, stari so-vražnik Francije, končno izlepa pod franco-ski protektorat in nazadnje menda tudi pod francosko vladno.

Američanska nevarnost.

„Novosti“ so prinesle vvodni članek o američanski nevarnosti ter menijo, da bo imelo slabe posledice, če bodo tudi napram temu vprašanju evropske vlade ravnodušne. Ravnodušnost napram američanskim tarifam je prinesla Evropi že velikansko škodo. V važnem političnem vprašanju pa je taka ravnodušnost še mnogo neumestnejša. Evropa vendar ne bo čakala, da dobé Zjedinjene države tudi zadnje evropske naselbine v svoje roke! Potem bo prekasno, proti temu boriti se. Delati treba, dokler je še možno in lahko. Evropsko časopisje mora to vprašanje natančno proučiti in določiti politiko, katere naj se lotijo evropske vlade, da se izognejo konfliktu z Zjedinjenimi državami. Evropsko časopisje, ki je storilo toliko za rešitev kitajskega vprašanja, mora tudi uspešno zavrniti „američansko nevarnost“.

Vojna v Južni Afriki.

Angleži so zopet za eno zmago revnejši. Londonski listi so te dni obširno pisali o zmagi polkovnika Wilsona nad burskim poveljnikom Beyersom. Sedaj pa je brzojavil Kitchener, da je vest o zmagi docela izmišljena. Listi se sedaj najbolj zanimajo za namen, ki ga ima poset gospe Botha, ki pride 12. t. m., t. j. jutri h Krügerju. „Daily Express“ trdi, da prinese gospa seboj načrte svojega soproga za splošno kapitulacijo Burov. Gospejin spremljevalec drž. oranješki tajnik Fischer pa je izjavil dopisniku „Freeman Journala“, da pride gospa Botha radi svojega zdravja, brez pooblastil in docela privatno. Vendar bo delala gospa pri Krügerju na to, da se sklene mir čim prej. Ako Krüger ne odneha, odloži velik del Burov svoje orožje. „Weekly Dispatch“ pa ve celo, da sta sklenila Kitchener in Botha minolo sredo v Standertonu po daljših pogajanjih provizoren mir. Parniki z živili, streljivom in konji so baje oddodili svoj odhod. Gospa Botha je bila pri Chamberlainu, Robertsu in vojnem ministru. Tudi z Milnerjem se snide. Prorokuje se torej, da se v kratkem že sklene mir.

Dopisi.

Iz Kroke, 9. junija. Zopet Vam poročam le žalostne dogodke. V soboto popoldne ob 6. uri ponesrečil se je g. Lovrenc Magušar, oče g. trgovca Jurija Magušar v „Kotlu“, pri izviru Kroparce kjer je nadzoroval delavce. Smreka ga je udarila na vranico, pri padcu pa se je prašnil tudi na sence. Ob 7. uri je že umrl. V nedeljo zjutraj ob dveh začujemo zopet grozo in strah razširjajoči klic gori! gori! in glas trobent. Zmešnjava je bila velika. Gorel je „vigenc“ (kovačnica) g. župana L. Hafnerja. Nevarnost je bila velika. Gasilci so takoj pogasili ogenj. Zgorel je le tram in nekaj strehe. Telo je še od zadnjega ognja. Zadnji grozni požar je fotografiral dvakrat g. Vengar fotograf iz Radovljice. Tukajšnji pogorelci so bili zavarovani le za 19.400 K, ne za 17.000 gl. kakor sem v zadnjem dopisu omenil. Da pa za 100.000 gl. ali 200.000 K ne more nihče postaviti takojšnjih velikih poslopij kot so bila, mi bode vsak pritrdil ako navedem, da so veljala zadnja poslopja, katera so se tukaj zidala: farovž blizu 20.000 K, farovški hlev 12.000 K in tlaka. Tudi g. Magušar ali g. Kenda lahko povesta koliko stane pri nas material ker se mora pesek in apno tu privvažati iz Podnarta.

Doslej so za pogorelce darovali: G. Vinko Majdič, Kranj 200 K, g. knezoškof A. B. Jeglič 100 K, g. Šimen Zupan župnik Ježica 50 K, g. Jožef Pogačnik državni poslanec 30 K, g. Ivan Fabijan 100 kg riža, 100 krompirja, g. Fr. Pršina, Senčur obleke 9 kg, g. Karol Pibovec, obleke 50 K, g. Karolina Kandare Ljubljana obleke 8.600 kg, g. Rezi Lisec Borovnica obleke 10.900 kg, g. Franc Čuden Ljubljana obleke 7 kg, g. Jožef Smrekar kanonik Ljubljana obleke 6 kg.

Iz Šmartna pri Liti, 8. junija. V dopisu v sobotni številki izostalo je, da so bile razobešene narodne, cesarske in pa-

pežve zastave. Poslednje so kinčale cerkev, 4 razredno šolo in staro šolo itd. Zaradi papežev na šolo je bil cel boj. Nadučitelj je pri neki priliki pustil obe-siti, zdaj se je sicer branil, a zato je de-kan skrbel da so bile to pot kar tri. Pevce dekan tudi preganja, ker ne trobijo v njegov rog.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. junija.

— Cesarjeva zahvala. XIII. glavna skupščina „Zaveze avstrijskih jugoslovan-skih učiteljskih društev“ na Bledu, dne 26. maja t. l., je poslala brzojavnim potom cesarju izjavo vdanosti in neomejne zve-stobe. Na to izjavo je došlo od c. kr. de-želne predsedništva kranjskega nastopno obvestilo: Št. 2156/pr. Ljubljana, dne 30. maja 1901. Blagorodnemu gospodu Luki Jelencu, učitelju kot predsedniku zbora hrvaških in slovenskih učiteljev v Ljubljani. Vsled Najvišjega povelja naprosil me je gospod ravnatelj c. in kr. kabinetske pisarne, da naznanjam zboru hrvaških in slovenskih učiteljev, kateri se je dne 26. t. m. na Bledu vršil, Najvišjo zahvalo za brzojavnim potom poklonjeni izraz zve-stobe in vdanosti. C. kr. deželni predse-dnik: Hein s. r.

— Deželni zbor kranjski je sklican na ponedeljek dne 17. junija.

— Napad na župana Hribarja. Ako bi hoteli beležiti vse hudobije in zasra-movanja, s katerimi duhovniško časopisje obsipa zlasti župana Hribarja in dr. Tav-čarja, bi moral naš list izhajati v obliki londonske „Times“ in še bi nam priman-kovalo prostora. Včasih je pa vendar dobro, če tudi naši čitatelji izvedo, kako pišejo klerikalni listi. Tako je „Dihur“, v katerem odklada kranjski dekan izrodke svojih prekajenih možgan, napadel zadnjič župana Hribarja na tale način: „Mnogostranski Hribar. Znano je, da ima Ivan Hribar plačo kot ljubljanski župan in kot glavni zastopnik banke „Slavije“. Kot za-stopnik „Slavije“ potuje okoli, a ob enem ima plačo kot mestni župan. Govori se, da je šel te dni osebno gledat pogorišče pri „Slaviji“ zavarovanih lesnih tvrdk Laurič, Marco, Stagni v Trstu, katerih lesno zalogo je blizu kolodvora sv. Andreja danes teden požar skoro popolnoma uničil. Davkoplačevalci so svojega župana zama-niskali v mestnem uradu. Ako ima Hribar preveč dela kot agent, naj pusti plačo mestnega župana“. — Nizkotnost tega na-pada je tolika, da se mora vsakemu stu-diti, tudi če se ne uvažujejo velike za-sluge, ki si jih je pridobil župan Hribar za Ljubljano. Četudi ima župan svoje na-pake, kakor jih ima vsak človek na svetu, — to je vendar znana in pribita istina, da izvira Hribarju iz župan-stva jako občutna materijalna izguba, in da je od njegove strani ve-lika žrtev, da je prevzel županstvo.

— Novomeški vodovod. Kakor se nam poroča, so se dela in dobave za No-vomeški vodovod že oddale in se bode z gradnjo pričelo takoj čim poljedelsko mini-strstvo oddajo odobri. Dobava cevij in ar-matur, zgradba reservoir, naprava vodo-vodnih jarkov, gradbena dela pri omrežju, montaža, naprava telefona in električnega kazalca vodne množine oddala se je Du-najski tvrdki G. Rumpel, dobava motor-jev tvrdki Zangen & Wolf na Dunaju, dobava črpalnic pa tukajšnji tvrdki M. Samassa. Skupni troški za ta vodovod proračunjeni so na 310.000 kron. Dela se bodo pospešila tako, da se bo vodovod še letos mogel izročiti svojemu namenu. Ob-žalovati je le, da kmetsko prebivalstvo v okolici dela ovire toli nujnemu potrebnemu podjetju. Duhovščina bi imela priliko, ljud-stvo primerno poučiti, a dosedaj smo ta-kega pouka zama-n pričakovali.

— Hiter pogreb. Piše nam: Pri po-grebu gostilničarja „pod skalco“ vladala je včeraj neka izredna naglica. Dočim se krsta dvigne vedno še le pri tretjem zvo-nenju, zgodilo se je to včeraj že ob pri-četku družega zvonjenja ter se je tem na-činom pevcom nekako zabranilo, da bi po-nesrečenemu pokojniku zapeli pred hišo žalostinko. Pevci so peli potem v cerkvi in ob grobu. A niti v cerkvi, niti ob grobu ni mogel pokopajoči duhovnik vstrajati do zvršetka. Ob grobu ga niso ganile mile tožbe in jok zapuščene sirote in soproge, marveč gledal je samo, da kar hitro mo-

goče pride s pokopališča. Občinstvo je ogorčeno opazilo to sumno naglico ter tako postopanje odločno obsojalo. Ali pri naših duhovnikih res ni več smisla za pijeteto, marveč so jim cerkvena opravila le samo suhi „gšeft“? Pogrebec.

— K otvoritvi konsuma v Velikih Laščah. V kratkem izidejo tukaj spisi: „Kdor ne uboga, ga tepe nadloga“ ali „Trije liberalni trgovci ne volijo poslanca vseh kmetov oziroma kmeta vseh poslancev“ ali „Konsum je potreben“. — „Sreča v nesreči“ ali „Mežnar dobi postransk dohod“ ali „Francika podeduje rujava če-veljčke nekdanj poštvovalne Johance“. — „Rešitev o pravem času“ ali „Poroštvo nadomesti denar“ ali „Načelnik konsuma zastavi zamenjani „šparherd“. — „Ni vse zlato, kar se sveti“ ali „župnik v lajbču“.

— Bohinjske skrivnosti. Iz Srednje vasi v Bohinju pišejo „Gorenjci“: Takih ljudij, kakor so Bohinjci, bi naš kapelan Oblak ne našel nikjer drugje. Naše kmete vodi za nos in dela ž njimi pri svojih go-spodarskih šušmarijah, kakor se njemu zljubi, a če ga kdo ponižno vpraša, zakaj je to tako in to drugače, zadere se ošabno nad njim: „Kaj pa to tebi mar?“ Kmet se takega odgovora tako prestraši, da kape-lana prosi za zamero in mu odslej le z glavo kima, kadar mu kaj ukazuje. Na ta način je kaplan Oblak tako panal Bohinjec, da se ne upajo niti svojih nedolžnih otrok več braniti pred njegovo močno roko. Po celi fari otroci in odrasli govore, kako neusmiljeno pretepa otroke v šoli, in da je pred kratkim Užmanovega fantiča iz Srednje vasi tako neusmiljeno s ključem nakresal po glavi, da se je malemu revežu začelo kar blesti in so ga potem doma stariši morali imeti po več dni zaprtega, da jim ni ušel po vasi z obvezano glavo! To so izvedeli tudi orožniki ter začeli po stvari poizvedovati, a kapelan jih je neki prehitel ter stariše in tepenega dečka pre-govoril, da se pred orožniki vse utajili. Tako pripovedujejo ljudje in tudi pravijo, da je moral kapelan 50 gl. plačati Užmanu, da ni kapelana izdal. Koliko je na vsem tem resnice, se ne ve, vendar pa otroci v Stari fužini in drugod po fari še zdaj od-ločno trdijo, da je bil Užmanov res tako tepen v šoli od kapelana. Tako je zdaj po-stala cela ta zadeva naenkrat nekaka skrivnost, ker se vsa fara boji kapelana. Zgodilo pa se je v zadnjem času pri nas tudi še več drugih čudnih skrivnostij, o katerih hočemo poročati, ko bodo bolj do-zorele za javnost.

— Ustne zrelostne skušnje na sred-njih šolah se bodo vršile meseca julija in sicer na ljubljanski realki dne 1., 2., in 3.; na ljubljanski I. gimnaziji dne 4., 5., 6., 8., 9., 10., 11., 12., 13. in 16.; na novomeški gimnaziji dne 18., 19. in 20. in na kranjski gimnaziji dne 22., 23., 24. in 25.

— Prešern v volapuku. Gosp. Avg. Pokorn, znani slovenski volapükovec, je priobčil v „Volapük abledu“, ki izhaja v Gradcu, prevod Prešernove pesmi „Pod oknom“ in sicer s popolnim štiriglasnim A. Hajdrihovem napevom. V linškem listu „Nünots Volapükaklub Linz-Uhrfah“ pa je g. Pokorn prijavil dva prevoda Prešernovih pesmij „Kam?“ in „Ukazi“. G. Pokorn ima to zaslugo, da čitajo Prešernove poezije volapükovci vsega sveta.

— Družbinski večer, ki ga priredi v sredo uradniško društvo v „Mestnem domu“, se bode vršil pri pognjenih mizah, katere bodo postavljene v veliki dvorani in na galeriji. Vhod v „Mestni dom“ je iz Stre-liških ulic. Konec vsporeda je določen na 12. uro ponoči. Na vsporedu so poleg svi-ranja vojaške godbe še naslednje točke: 1. Pozdrav po odborovem načelniku, prof. Avguštinu Westru. 2. Slavnostni govor, govori odborovi tajniki, rač. svetnik Anton Svetek. 3. Mešani zbori: a) P. H. Sattner: „Gori na planino“, (samospiev baritona: gosp. Ivan Zavrtšan); b) A. Nedved: „Naša zvezda“; c) „Kukavica“, narodna. 4. Šaljivo petje. 5. Arija paža iz opere „Die Hugenotten“, poje gospica Mira Devova, spremlja na klavirju gospod J. Procházka. 6. Dvospev iz opere „Hänsel und Gretl“, pojeta gospa Julija dr. Fer-jančičeva in gospica Marija Devova, spremlja na klavirju g. J. Procházka. 7. Šaljiva pesem. 8. Dunajski „Schrammel-konzert“. 9. Čudna sodnijska obravnava. 10. Moška osmospeva: A. Nedved: „Luna

sije“ (samospiev tenorja: g. J. Kersnik; b) F. Kocijančič: „Oblačku“.

— Kolesarska dirka, katero priredi klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ v nedeljo, dne 16. t. m., na tukajšnjem dirkališču v Tivoli, obsega 8 točkov, in sicer I. dirko junjorjev; II. glavna dirka; III. dirka gostov; IV. medvožnja; V. vožnja za kvalifikacijo; VI. mala glavna dirka; VII. od-ločilna dirka; VIII. handicap (hendikep). Za vsako točko je določenih po več krasnih daril. Prijave sprejema klubov blagajnik g. Janko Gogala, c. kr. oficial, in sicer do petka opoldne. Naznanjeni hrvatski dirkači pridejo že v petek sem.

— Člani slovenskega trgovskega društva „Merkur“ se vljudno vabijo k se-stanku v soboto dne 15. t. m. ob 9. uri zvečer v društvene prostore. Ob enem se naznanja, da je društvena čitalnica otvor-jena vsak dan od 7. do 10. ure zvečer, ob nedeljah in praznikih od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Na razpolago je 14 ča-sopisov.

— Gasilno društvo v Radovljici je dobilo dovoljenje prirediti tekom letošnjega leta v društveno korist efektivno loterijo z 10.000 srečkami po 50 v.

— Postopač — tat. V Dovjem so orožniki zasačili potujočega urarskega po-močnika Konstatina Witlinskega iz Lubli na Ruskem, ki je na Gorenjskem ukradel dva bicikla in ž njima pobegnil.

— Strela je udarila te dni v šolsko poslopje v Št. Petru na Notranjskem. Zgo-dilo se je to mej šolskim poukom. Seveda je mej otroci zavladal velik strah. Nezgoda se ni primerila nobena, samo poslopje je strela nekoliko poškodovala.

— Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima svoj III. redni občni zbor v soboto dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih s sledečim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja; 2. čitanje zapisnika bralnega društva „Slovenija“; 3. poročilo odborovo; 4. po-ročilo sablaškega kluba; 5. poročilo odseka za popraviljanje poslovnika; 6. Slučajnosti. Gosti dobro došli!

— Nemiri na Tržaški cesti. Piše se nam: V noči od 10. na 11. t. m. bila sta na Tržaški cesti poleg c. kr. gozdnega vrta od 9—10. ure neki gospod, sprehajajoč se s svojo soprogo, od dveh neznanih razgra-javcev napadena. Dotični gospod opozoril je razgrajaca na mir, toda ne oziraje se na ta opomin, napodila sta razgrajaca spreha-jajočega se gospoda in gospo v njihovo stanovanje ter jima grozila z nekim iz žepa vzetim orodjem, katero se pa vsled silne teme ni razločiti moglo. Na to podala sta se razgrajaca k sosedni Ločnikarjevi hiši, razbijala po vratih in oknih iste s tako silo, da je bilo v kratkem času vse tamkaj prebivajoče in prestrašeno ljudstvo po konci in hitelo po stražniško pomoč. Predno je pa stražnik prišel, odkurila sta ponočnjaka proti Rožniku. Ker tudi pri gozdnem vrtu in pri vrtovih družih posestnikov te ceste ponočnjaki vedno lesene plotove podirajo in lomijo, in ker se taki izgredi ravno v tem kraju pogostoma ponavljajo, prosijo davkoplačevalci teh in družih bližnjih hiš: slavni mestni magistrat blagovoli ukreniti, da se na ulici od Tržaške ceste poleg gozdnega vrta napravi vsaj ena svetilka, da bode ta ulica nekoliko razsvetljena in se bode lažje takim izgredom v okoli priti moglo.

— Porotne obravnave. Včeraj pričela se je pri tukajšnjem deželnem sodišču druga porotna sesija. Pri prvi obravnavi sedela je na zatožni klopi 33 let stara samska dekla Marijana Kisovec iz Podobenega zaradi hudodelstva detomora, ker je v noči od 14. na 15. marca letos svojega nezakonskega otroka ob porodu zadavila. Obdolženka bila je obsojena na tri in pol leta težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno in tr-dim ležiščem v temni celici dne 15. marca vsakega kazenskega leta. — Druga obrav-nava vršila se je proti 35 let staremu tes-sarju Matevžu Poru iz Krnice, ki je bil obtožen hudodelstva uboja, ker je dne 28. januarja letos v delavski baraki na Javor-niku Antona Plestenjaka s polenom tako po glavi udaril, da je le-ta vsled zadobljene poškodbe umrl. Vendar pa se je upoštevalo, da se je Por le branil ter v silobranu svo-jemu nasprotniku zadal osodepoln udarec. Por bil je vsled tega od obtožbe oproščen.

— Kdo požiga v Bizoviku in v Do-brunjah. Včeraj je neki spet nekdo zanetil ogenj v Bizoviku. Začelo je goreti v pasjem

hlevu, pri katerem je bil priklenjen pes. Ogenj so pravočasno opazili in takoj pogasili. Požigalec je ušel. Dosedaj sta bili že dve osebi aretovani, ki sta bili na sumu, da podžigata. Ljudstvo v Bizoviku in v Dobrunjah je vse razburjeno zaradi požarov, in ljudje se ne upajo več pod streho spat. Noč in dan stražijo vaščani z žandarji poslopja in vendar se podžge. Vriva se nam vprašanje, kako je to mogoče in kdo je požigalec. Ljudje govorijo različne stvari, in v svoji razburjenosti dolže celo agente zavarovalnih družb. Vsak postopač, skoraj vsak človek, ki je v Bizoviku in v Dobrunjah neznan, je na sumu, da je požigalec. Mi smo mnenja, da požigalec ni tuj človek, marveč domač, ki pozna prav dobro vse razmere v teh krajih. Misliti ni, da bi se tuj človek 14 dni klatil po enem istem kraju z namenom, da bi podžgal, ker preti mu nevarnost, da ga jedenkrat vendar zasledijo in ujamejo. Domač človek, ki podžiga, se čuti varnega, ker je vsa pozornost obrnjena na tuje osebe. Kako bi mogel tuj človek zanetiti ogenj v pasjem hlevu, pri katerem je pes, kateri vendar na neznanega človeka laja? Tudi okolnost, da se podžiga podnevu, kaže na to, da je požigalec domač človek in takšen, na katerega ne leti sedaj še menda najmanjši sum, ker le tak se more podnevu brez suma približati poslopjem in zažgati, in se potem nvrstiti med gledalce in gasilce. Kakemu tujemu postopaču bi pa to ne bilo mogoče. Tudi če se vprašamo, iz katerega nagiba se zažiguje, pridemo do sklepa, da bode požigalec domač človek. Iz katerega nagiba naj tuj človek v enem in istem kraju zažiguje revnim posestnikom hiše? Morda iz maščevanja in škodoželjnosti? Ne verjamemo, ker v tem slučaju bi se bilo že zdavnej lahko dobilo požigalca v pest. Požigalec je domač človek, ki ima pironanijo ali je pa umobolen. Vsa pozornost naj bi se obrnila na ljudi in požigalec bode kmalu ujet.

— Strah v Kurji vasi. Včeraj zvečer se je raznesel po Kurji vasi glas, da je požigalec iz Bizovika prišel na Golovec, in da spuša rakete v Kurjo vas, da bi zažgal poslopja. Vse je bilo razburjeno, dokler se ni poizvedelo, da so na Česnovarjevem vrtu gostje spuščali rakete.

— Nagloma umrla je Marija Kalič, vdova rojena v Hrašah, stanujoča na Opekarski cesti. Danes zjutraj so jo našli mrtvo v sobi.

— Deserter Anton Rozman iz žrebčarije na Selu je bil pri Kranju prijet in so ga žandarji prepeljali v vojaški zapor.

— Voziček ukraden je bil trgovcu I. J. na Emonski cesti. Voziček ni bil po barvan.

— Na cesti sta se stepla delavca Franc C. in Jožef S. Poslednji, ki je prepil provzročil, je bil telesno poškodovan.

— Med arestante je silil delavec Fr. Š., ko jih je paznik gnal od dela na Žabjek. Paznik ga je odstranil, zato pa je Š. paznika zmerjal, dokler ni prišel policaj in ga odvedel.

* Pred prihodom cesarja v Prago. Čehi delajo že več dni velikanske priprave, da sprejmo cesarja kar najlepše. Razsvetljava, različni slavloloki, ogromno število zastav in vencev, vse to bo dalo Pragi naravnost čarobno lice. V četrtek bo prisostoval cesar predstavi v narodnem divadlu. Otvorili bodo večer z avstrijsko himno, potem bodo predstavljali 2 dejanje „Noči na Karlštejnu“ od Vrchlickega in 1. dejanje Dvořakove opere „Rusalka“, Razsvetljava bo v nedeljo zvečer od 9.—11. ure.

* Maksim Gorkij v zaporu. Iz Niž. Novgoroda poročajo, da trpi pisatelj Gorkij, katerega so zaprli radi zadnjih nemirov v Rusiji, hudo trganje po udih. V ječi je namreč mokrotno in mrzlo. Sojetniki Gorkiga jako spoštujejo, mu izkazujejo razne usluge, mu dajejo darove, a tudi meščani mu pošiljajo denarja, jedil i. dr. Proti Gorkimu se vrši preiskava radi nekega izleta z dijaki v dolno po Volgi. Policija misli, da so bili tedaj zbrani vsi „zarotniki“. Slučajno je neki izletnik vse tovariše fotografiral, in tako je izvedela policija za vse udeležence. Gorkij je spisal razen tega še dve povesti s tendenco proti sedanji upravi Rusije, zato bode baje vsekakor kaznovan.

* Strašna mačeha. „Agramer Tagblatt“ poroča, da je bila pred kratkim obsojena v Rzesowu soproga ključavničarja

Dziurke na pet let težke ječe, ker je tako pretepala svojega pastorka, dve in pol let starega Stanislava, da je vsled tega umrl. Dziurko se je oženil pred dobrim letom s sedanjo svojo ženo, a v kratkem se je pokazalo, da ta strašno sovraži svoje štiri pasterke, katere je imel mož iz prvega zakona. Zlasti najmlajšega Stanislava je nečloveška žena bestijalno pretepala s poleni in železnimi palicami; jesti mu je dala le kuhinjske odpadke in suho testo. Nekoč pa je moral celo pojesti lastno svoje blato. Čestokrat ga je sunila z glavo v zid, da je deček kar nezavesten obležal. V najhujši zimi ga je vtaknila v mrzlo vodo kjer je moral ležati eno uro. Ker se je otrok vsled tega prehladil, mu je vtaknila, žareče železne klešče v nos, da bi tako radikalno pregnala nahod. 13. januarja pa ga je slekla do nazega ter ga strašno pretepla; potem ga je spodila na dvorišče. Sosedje so jo prisilili, da je vzela otroka zopet v sobo, a vendar je vsled prehlajenja in od bolečin še isti dan umrl. Sosedje so jo tožili in nje troji pasterki so nastopili kot priče proti svoji nečloveški mačehi.

* Okraden fijakar. V kočijo dunajskega fijakarja Kalteneggerja je sedel nedavno elegantno oblečen gospod ter zaklical vozniku, naj ga popelje v „Salmgasse št. 11“. Tam je poslal gospod izvoščaka z nekim naročilom v hišo. Izvošček se je čudil, da stranke z navedenim imenom v hiši sploh ni. Še bolj se je pa začudil, ko je prišel zopet na cesto, in ni bilo nikjer niti gospoda, niti kočije s konji. „Gospod“ je odkuril z vozom in s konji, in še do danes ga niso dobili. Škode ima fijakar 6000 K.

* Vremenski prerok. Lepega poletnega dne je napravilo več učenjakov in visokih vojaških dostojanstvenikov, katerim se je pridružil tudi ogrski pisatelj Maurus Jokai, izlet v okolico Debrecina. Ker je bila noč tako divna, je hotela družba prenočiti na prostem, v pusti. Toda neki pastir Vivonak je svetoval gospodom, naj se hitro umaknejo, ker bo tisto noč še gotovo deževalo. Vsi so se mu smejali, češ, kako more v tako krasni noči deževati; in meteorologi, ki so bili tudi v družbi, so ga zapodili. Nakrat pa je začelo strašno liti; predno je prišla družba pod streho, je že bila do kože premočena. Druzega dne je povedal pastir gospodom, da ima osla, kateri redno pred slabim vremenom pribeži v svoj hlev. Jokai pa je na to resno pristavil: „Gospodje, bežimo urno iz tega kraja, kjer so osli pametnejši nego učenjaki!“

* Tortura v španskih samostanih. 29. maja t. l. je skočila v Barceloni s kora kapele samostana sv. Hijeronima neka nuna v cerkev ter vzlico temu, da se je hudo potolkla, zbežala na ulico. Ko so jo hoteli ljudje odvesti v samostan, je kričala, jokala in se branila z vsemi silami. Nato so jo na posredovanje nekega uradnika prenesli v bolnišnico. Ta slučaj je vžil v protiklerikalno gibanje v Barceloni novega olja. Že dalje časa se je govorilo, da imajo v nekaterih barcelonskih samostanih torturo in cele mučilnice ter orodje za trpinčenje nun in menihov. Sedaj, po zadnjem slučaju je o tem prepričano vse. Že leta 1888. so v nekem barcelonskem samostanu neko nuno tako mučili, nekateri trdijo, da so jo spolsko posilili, da je umrla. Nato so jo vrgli v vodnjak, kjer se je našlo njeno truplo. Večina samostanov ima takozvane fratres tortores (bratje mučitelji) in sorores tortrices (sestre mučiteljice), ki imajo to službo, da sobrate ali sonune mučijo in s torturo kaznujejo. O tem je pisal že Reiffenstahl: Jus Canonicum. De correctione regularium. De jure monachorum. V Španiji uide iz samostana ali pa se umore ali vsaj poskuša umoriti skoraj vsak mesec kak menih ali kaka nuna. Le v zadnjih 3 letih se je pripetilo nad 300 slučajev!

* Mravlje — delikatesa. V Ameriki, zlasti v Minesoti jedo delavci in vozniki nad vse radi neko vrsto mravelj, katere jim nadomestuje kavijar. Te mravlje so precej velike in so rudeče barve. Najti jih je v velikih množicah pod strohnelo skorjo dreves. Američanci te mravlje poparijo ter jih posuše na solcu; potem pa jih jedo z veliko slastjo.

Književnost.

— Fr. Prešeren Poesien. In deutscher Übertragung gesammelt und herausgegeben von Dr. Fr. Vidic. Im Verlage des Herausgebers. In Commission bei Alfred Höl-

der, k. und k. Hof- und Universitätsbuchhändler, Wien I, Rothenthurmstrasse 13 — Za ruskim Prešernom smo dobili torej tudi Prešerna v nemškem prevodu. G. dr. Vidic si je pridobil vsekakor velikih zaslug, da je pokazal našega ljubljence tudi Nemcem. Sicer je bilo že prej mnogo Prešernovih pesmij prevedenih na nemški jezik; izšle so v različnih listih, dobro znan je tudi Samhaberjev prevod lepega števila Prešernovih pesmij, toda ta prevod — kakor znano — ni bil baš dober; Stritar ga je ostro obsodil ter protestiral, da bi prevajal Prešerna človek, ki slovenskega jezika niti ne razume. Dr. Vidic, urednik državnega zakonika na Dunaju, je zbral malo da ne vse Prešernove pesmi. Samo satira „Nova pisarija“ je izostala, ker bi bila Nemcem brez obširne razlage naravnost neumljiva, in pa dva soneta, epigrami in par pesnij iz dodatka. Nekateri prevodi so izšli že v različnih listih, drugi pa so povsem novi. Pesni se jako lepo in gladko čitajo, zlasti pri nekaterih mojstrskih prevodih človek skoro pozabi, da niso izvirne. Prevod je vseskozi dober, včasih celo izvrsten. Se ve, originala ni možno doseči, kajti v slovenskem jeziku se čita Prešeren vse lepše. Prevajali so Prešerna različni avtorji, nekatere pesni pa je prevedel še Prešeren sam. Omeniti je zlasti prof. Funtka, katerega sonetni venec se posebno odlikuje. Izšel je, kakor znano, že prej v posebni knjizici. Nadalje so prevedli mnogo poezij E. pl. Strahl, H. Penn, A. Dimitz, A. Rudolf, E. Samhaber, L. Pintar, Vidic, X i. dr. Sicer pa izpregovorimo več o tem prevodu o priliki. Knjiga je jako lična, tisk lep in razločen. Čisti dobiček pa je namenjen Prešernovemu spomeniku. Že zato je pričakovati, da si vsak Slovenec nabavi Prešernove poezije v nemškem prevodu. Naročila sprejema tudi knjigarna L. Schwentner v Ljubljani.

— Buri pridejo! Knjigotržec A. Turk je založil koračnico „Buri pridejo!“ Uglasbil I. Skorpič. Skladba je prirejena za klavir in za citre tako jednostavno, da jo lahko igrajo tudi začetniki. — Cena 1 krono.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 11. junija. Laška stranka je silno nezadovoljna, da je istrski dež. zbor zopet sklican v Koper in ne v Poreč, kakor so zahtevali Lahi.

Dunaj 11. junija. Parlament se je razšel. Poslanska zbornica je o polnoči končala svoje delo. Gospodska zbornica je imela danes sejo, v kateri je poleg zakona o lokalnih železnicah rešila še celo vrsto drugih predlog. Ministrski predsednik Körber je potem oficialno razglasil, da je zasedanje odloženo na nedoločen čas. Po občnem mnenju se snide državni zbor šele meseca novembra.

Dunaj 11. junija. Danes sta tudi avstrijska in ogrska delegacija zaključili letošnje svoje zasedanje. Predsednik avstrijske delegacije, princ Lobkovic je izrekel željo, da bi se delegaciji ne sklicevali več ob času, ko zboruje parlament. Grof Goluchowski se je delegatom zahvalil na njim patriotični delavnosti, dr. Bärnreither se je zahvalil prezidentu na vodstvu razprav.

Dunaj 11. junija. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori, in sicer češki na dan 18. junija, istrski na dan 20. junija, vsi drugi pa na dan 17. junija.

Dunaj 11. junija. Cesar je odredil, da se pelje ministrski predsednik Körber z njim z dvornim vlakom v Prago, in da bo stanoval v Pragi na Hradčanih. To se tolmači kot posebno odlikovanje.

Budimpešta 11. junija. Povodom predavanja burskega komandanta Dewetta, katerega predavanja se je udeležilo nad 10.000 oseb, so se zgodile tu impozantne manifestacije v korist Burov. Po predavanju je bila sklenjena resolucija, s katero se vlada pozivlja, naj intervenira v prid Burom.

Pariz 11. junija. V Roubaisu so socialisti pri procesiji vpriporili veliko demonstracijo zoper duhovščino. Prišlo je do izgrediv. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Procesija se je koj razšla.

Narodno gospodarstvo.

— Posojilnica v Ribnici je imela v minulem letu blagajniškega prometa 1.792.480-38 kron za 470.516-49 kron več kakor l. 1899.

Zadružnikov je bilo koncem leta 55 z 202 deleži po 100 kron.

Zadružnikov z „opravnimi deleži“ je bilo 996 z deleži po 10 kron.

Hranilnih vlog je 1900. leta vložilo 1054 vlagatelj 588.861-28 kron, vzdignilo pa 743 vlagatelj 363.329-60 kron.

Stanje hranilnih vlog kvncem leta 1900 je bilo 1.499.654-44 kron.

Posojil se je 1900. leta izplačalo 200 zadružnikom 222.587-77 kron, vrnilo pa je 387 dolžnikov 129.247-73 kron, torej se je več izposodilo 93.340-04 kron.

Stanje posojil koncem leta 1899 je bilo 1.149.133-38 kron torej je stanje koncem leta 1900 1.242.473-42 danih 932 zadružnikom in sicer: a) na hipotetni kredit 696.559-64 kron, b) na osobni kredit 215.637-06 kron, c) na hipotetni kredit proti amortizaciji 330.276-72 kron skupaj 1.242.473-42.

Čisti dobiček upravnega leta znaša 4974-91 kron. Vsled sklepa današnjega občnega zbora se od tega dobička izplača: a) zadružnikom od glavnih deležev 6%, dividende 1.149-50 kron, b) zadružnikom od opravnih deležev 6%, dividende 593-40 kron.

Za dobrodelne namene se je določilo: 1. ustanovnemu kapitalu za napravo okrožne bolnišnice v Ribnici (obrok za leto 1900) 200 kron, 2. kmetijski podružnici v Ribnici 50 kron, 3. kmetijski podružnici v Sodražici 25 kron, 4. prostovoljnemu gasilnemu društvu v Ribnici 80 kron, 5. prostovoljnemu gasilnemu društvu v Dolenjivasi pri Ribnici 50 kron, 6. prostovoljnemu gasilnemu društvu v Sodražici 30 kron, 7. olupševalnemu društvu v Ribnici 100 kron, 8. ljudski šoli v Ribnici 30 kron, 9. ljudski šoli v Vel. Poljanah 30 kron, 10. Cesar Franc Jožefovi bolnici usmiljenih bratov v Novem mestu 26 kron, 11. slov. akad. društvu „Slovenija“ na Dunaju 20 kron, 12. podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju 20 kron skupaj 661 kron.

Rezervnim zakladom se pridene in sicer: a) splošnemu rezervnemu zakladu 300 kron b) posebnemu rezervnemu zakladu za hipoteke 300 kron, c) posebnemu rezervnemu zakladu za osobni kredit 300 kron. Pokojninskemu zakladu se pridene 100 kron skupaj 1000 kron.

Ostanek čistega dobička v znesku 1.580-92 kron pa se prepušča načelnstvu, nadzornikom in tajniku za za njih trud in delo pri uradovanju za leto 1900.

Splošni rezervni zaklad znaša 21.327-22 kron.

Posebni rezervni zaklad za hipoteke znaša 20.180-66 kron.

Posebni rezervni zaklad za osobni kredit znaša 20.180-66 kron.

Pokojninski zaklad znaša 2.111-71 kron.

Razun v zadnjih desetih letih darovanih podpor za občne koristi in dobrodelne namene, v znesku 10.518-50 kron napravila je posojilnica na lestnem zemljišču pot za pešce na kolodvor ob kolodvorski dovozni cesti, drevored ob ti cesti in druge nasade v trgu, kar je stalo 1.309-12 kron, podpirala je revne visokošolce iz Ribniškega okraja 340 kron, tržki in krajni občini pustila posojili brezobrestno skozi dve leti, katere bi znašale 2.939-24 kron in jima odpisala tudi starih obresti 480-56 kron tako, da je posojilnica žrtvovala za dobrodelne in obče koristne namene vsega skupaj 15.587-42 kron. Čast takemu zavodu in njega voditeljem!

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu maju 1901 je 189 strank vložilo 47.427 K 14 vin., 204 strank vzdignile so 58.253 K 96 vin., torej se je manj vložilo 10.826 K 82 vin., 14 strankam se je izplačalo posojil 17.880 K, stanje vlog 1.658.454 K 63 vin., denarni promet 221.990 K 96 vin.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca aprila t. l. vložilo je 165 strank 55.921 K 92 vin., vzdignilo 155 strank 50.461 K 57 vin., posojila pa se je izplačalo 23 strankam 50.120 K. — Promet za mesec aprila znaša 241.169 K 42 vin. — Meseca maja t. l. vložilo je 149 strank 59.365 K 28 vin., vzdignilo 121 strank 40.714 K 32 vin., posojila pa se je izplačalo 18 strankam 19.480 K. — Promet za mesec maj znaša 163.242 K 32 vin.

30.000 kron je glavni dobiček **Concordia-loterije**. Opozorjamo svoje čast. čitatelje, da bode srečkanje neprekljeno dne **25. junija 1901.**

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27-23)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobliva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème
vedrjuje zobe čiste, bele in zdrave.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 806-3 m. Srednji snežni tlak 786-0 mm.

Junj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojna v 24 urah
10	8. zvečer	733.0	16.4	brezvetr.	dež	52 mm.
11	7. zjutraj	734.4	16.3	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	733.3	23.2	sr. jug	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 16.6°, nor-
male: 17.2°.

Dunajska borza

dne 11. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.60
Skupni državni dolg v srebru	98.25
Avstrijska zlatna renta	118.15
Avstrijska krona renta 4%	96.05
Ogrska zlatna renta 4%	118.15
Ogrska krona renta 4%	92.95
Avstro-ogrski bančne delnice	187.00
Kreditne delnice	677.25
London vista	240.20
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.47
20 mark	23.50
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	90.60
C. kr. cekini	11.33

Zahvala.

V svojem in v imenu svoje hčerke
Anice izrekam vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem povodom smrti na-
jinega soproga, oziroma očeta, gospoda

Fraňa Kovača

za vsestransko izraženo tolažilno so-
čutje, za mnoge darovane vence, za mno-
gobrojno spremstvo k zadnjemu počitku,
posebno pa tvrdki p. Vaso Petričiču ter
sl. pevskemu društvu „Slavec“ za gin-
ljivo petje iskreno zahvalo.

Ljubljana, dne 10. junija 1901.

(1246) Antonija Kovač.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze odkrito-
srčnega sočutja povodom bolezni, smrti
in pogreba nepozabnega, najboljšega
strica, gospoda

Ivana Taboure

c. kr. okr. tajnika v p.

izrekam tem potom najiskrenejšo za-
hvalo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem kakor tudi preč. duhovščini.

Ljubljana, dne 10. junija 1901.

Mihajla Svetličič

roj. Svetič.

Učenec

zmožen slovenskega ter nekoliko nemškega
jezika, sprejme se takoj v trgovino ma-
nufakturnega blaga pri D. Dolničar-ju v
Postojini. (1211-3)

!Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega
stanu — (tudi kot postranski zaslužek).
Več se izve pod „Recl 118“ po
anonimni pisarni E. Kristoflik,
Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-15)

Kranjske klobase

najboljše vrste, mehke in trdo sušene
prodaja in razpošilja tvrdka (12-130)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.

Specijalna trgovina za kavo in čaj, glavna
zaloga J. Klauer-jevega higijeničnega likerja
„Triglava“ iz planinskih zelišč.

Ženitev!

Mlad, v gotovi službi na-
stavljen ekonomski upravitelj
blizu Zagreba, 3 letnim dohod-
kom 2500 K, se želi kmalu
poročiti z mlado, lično, domačo
odgojeno deklico (vdova ni iz-
ključena). Fotografija se želi.

Prijazne, ne brezimne po-
nudbe se prosijo do 20. junija
tek. leta pod „Skorajšnji zakon
10.011“ — K. poste restante
Zagreb. (1239-1)

Mlad trgovski pomočnik

manufakturne stroke, se sprejme takoj
na deželi. — Kje? pove upravništvo „Slov.
Naroda“. (1244-1)

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j.ž. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selsthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selsthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Geneve, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove
vare, Karlove vare, Prago, Lipako, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Prihod v Ljubljano** j.ž. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipske, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-
poldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selsthal,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m
zvečer iz Podnart-Kropo. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plazja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in**
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. **Odhod iz Lju-
bljane** drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10 uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih — **Prihod v Lju-
bljano** drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (4)

Spretno, solidno

potovalne uradnike

(akvizitirje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti
vseki proviziji, sčasoma tudi s stalno
plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-
skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice
Lastnoročno pisane ponudbe naj se poš-
ljajo pod: „akviziter 25“ upravništvu „Slov.
Naroda“. (1026-9)

Mlad mož

samec, 24 let star, popolnoma vojašine prost,
prijetne vnanjosti in isto primerne izobraženosti,
želi vstopiti v kak c. kr. urad kot **služba**,
ob enem vsprejme drage volje kako pisanje,
event. prepisavanje v istem uradu. Vsled dolgo-
letnega delovanja v trgovini zamore predložiti
najboljša spravevala. (1240-1)

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v špecerijsko trgovino

Vekoslava Dolničar-ja

v Ljubljani (Vodmat) Bohoričeve ulice 12.
(1224-2)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75
Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80
Prava srebrna verižica . . . „ 1.20
Nikelnasti budilec . . . „ 1.95
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pisem. (2611-51)

Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Odvetniškega

koncipijenta

(1230-3)

vsprejme

dr. Josip Furlan, advokat
v Ljubljani.

Krepilna hrana

Tropon

slast obujajoča in izredno tečna
je podlaga za: (741-19)

Tropon-suhor, Tropon-cakes
Tropon-čokolado, Tropon-cacao, Tropon-
otročjo moko.

Tropon-beljakovo moko
kot primes k jedlom za zdrave in okrevajoče.
Kuharska knjiga „Moderna krepilna kuhinja“
brezplačno in franko.

Dobiva se povsod
ako ne, naznanja najbližnjo prodajališče
Avstr.-ogr. Tropon-tovarna
Dunaj, VIII/1, Kochgasse 3.

Predzadnji teden!

Concordia-srečke
à 1 krono

Glavni dobiček

kron 30.000 vrednosti.

prilporeča (1083-10)

J. C. MAYER
v Ljubljani.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarebane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitega železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

(1208-3) Najnižje cene!!!

Prva **PREMIER** znamka

The Premier Cycle Co. Ltd.

Coventry (Angleško)

Heb (Eger) (Češko) in Dunaj, VI. Windmühlgasse 38.

Zastopnik: (658-10)
Fr. Čuden, trgovina s kolesi, v Ljubljani.

Prva **PREMIER** znamka

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarebane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitega železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

(1208-3) Najnižje cene!!!